

Motion till riksdagen 2009/10:So625

av Anne Ludvigsson m.fl. (s)

Gynekologisk cancer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om nollvision rörande livmoderhalscancer och grundforskning om äggstockscancer.

Motivering

Gynekologisk cancer har inte haft en framträdande roll inom cancervården, trots att ca 12 procent, 2 900 cancerfall, faller under denna diagnosgrupp. Varje år dör runt 1 000 kvinnor på grund av maligna tumörer i de kvinnliga könsorganen.

Diagnosen livmoderhalscancer har fått uppmärksamhet eftersom den aktualiseras vid gynekologisk cellprovskontroll och i samband med diskussionerna om de nya cancervaccinerna mot livmoderhalscancer. Uppmärksammas bör även äggstockscancer och livmoderkroppscancer.

Gynekologisk cancer omfattar

- ? livmoderkroppscancer
- ? livmoderhalscancer
- ? äggstockscancer
- ? cancer i slida och i vulva.

Dessa cancerformer drabbar ”kvinnans inre rum” och omgärdas av starka känslor, tabun, uppfattningar och åsikter. Sjukdom och behandling ger ofta kvarstående problem med urinvägar och mage, hormonbalansen påverkas, har en negativ inverkan på sexualiteten och när yngre kvinnor drabbas leder gynekologisk cancer ofta till sterilitet.

Livmoderhalscancer är mycket ovanligare i Sverige än i jämförbara länder tack vare det screeningprogram som bedrivits på nationell nivå i mer än 40 år. Nu finns också beslut på att HPV-vaccinering av flickor i årskurs 5 och 6 ska ingå i det nationella barnvaccinationsprogrammet. Med dessa båda insatser

Fel! Okänt namn på

finns det möjlighet att eliminera livmoderhalscancer så gott som fullständigt ur en nationell population, en svensk nollvision rörande livmoderhalscancer.

Det måste till åtgärder för att alla kvinnor ska hörsamma kallelserna till gynekologisk cellprovskontroll. Av de 160 kvinnor som avlider varje år i livmoderhalscancer har 150 inte deltagit i screeningprogrammet. Därför behövs följande:

- ? En rejäl insats för att förändra attityden hos dem som uteblir från provtagningen.
- ? En rejäl insats för att informera ungdomar om HPV. Det kan ske genom informationsarbete på skolor, ungdomsmottagningar, vårdcentraler och hos barnmorskor samt genom samarbete mellan myndigheter, landsting, kommuner, patientföreningar och intresseorganisationer.

Äggstockscancer är en svårbemästrad cancersjukdom som oftast upptäcks alltför sent och har hög dödlighet. Forskningsinsatser har gjorts för att hitta metoder som gör det möjligt att fånga upp äggstockscancer på ett tidigt stadium, men utan speciellt goda resultat.

Här behövs satsningar på ytterligare grundforskning för att ett genombrott ska ske.

Stockholm den 1 oktober 2009

Anne Ludvigsson (s)

Carina Hägg (s)

Carina Ohlsson (s)